

БЛОК ДИСЦИПЛІН “ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВЧИТЕЛЯ”

*Для здобувачів другого
(магістерського) рівня
вищої освіти галузь знань
А Освіта / Педагогіка,
спеціальність
А3 Початкова освіта*

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ЗМІСТ БЛОКУ

2025-
2026

2026-
2027

НАСТУПНІСТЬ ДОШКІЛЬНОЇ,
ПОЧАТКОВОЇ ТА
БАЗОВОЇ ЛАНОК ОСВІТИ У
ПРОФЕСІЙНОМУ
ЗРОСТАННІ ВЧИТЕЛЯ
СПЕЦИФІКА ПРОФЕСІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ
ВАЛЬДОРФСЬКОЇ ШКОЛИ

ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО
ВЧИТЕЛЯ

ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД ТА
ПРАКТИКИ ПСИХО-СОЦІАЛЬНОЇ
ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ ТА ВЧИТЕЛІВ У
ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ
РОЗВИТКУ ПОЧАТКОВОЇ
ОСВІТИ

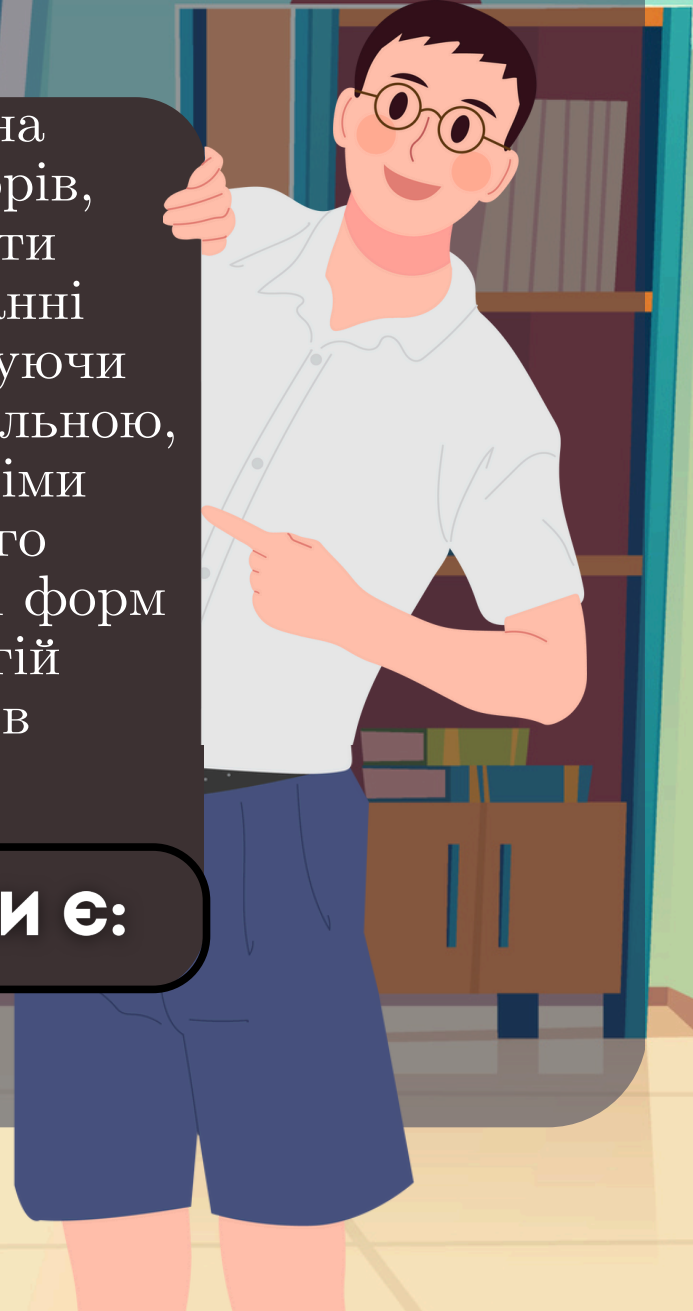

НАСТУПНІСТЬ ДОШКІЛЬНОЇ, ПОЧАТКОВОЇ ТА БАЗОВОЇ ЛАНОК ОСВІТИ У ПРОФЕСІЙНОМУ ЗРОСТАННІ ВЧИТЕЛЯ СПЕЦИФІКА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ВАЛЬДОРФСЬКОЇ ШКОЛИ

формування у майбутніх
вчителів початкової школи
фахових компетентностей для
реалізації принципу
наступності, зокрема в
умовах вальдорфської освіти

🔍 **ПРЕДМЕТОМ ВИВЧЕННЯ Є:**

фундаментальна професійна
підготовка вчителів-інноваторів,
здатних успішно здійснювати
педагогічні інновації в навчанні
молодших школярів, реалізуюючи
принцип наступності між дошкільною,
початковою і базовою освітніми
ланками, шляхом постійного
вдосконалення змісту, методів і форм
освіти та сучасних технологій
навчання і виховання учнів
початкових класів

🔍 **МЕТОЮ ДИСЦИПЛІНИ Є:**

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

формування у здобувачів вищої освіти
готовності застосовувати отримані теоретичні
й методичні знання для реалізації принципу
наступності між дошкільною, початковою і
базовою ланками освіти

формування позитивного ставлення майбутніх
учителів до вирішення освітніх, виховних і
практичних завдань у процесі навчання
молодших школярів

розвиток прагнення магістрантів до
самонавчання та самовдосконалення,
постійного професійного розвитку, створення
позитивного навчального середовища для
дошкільників і учнів початкової школи

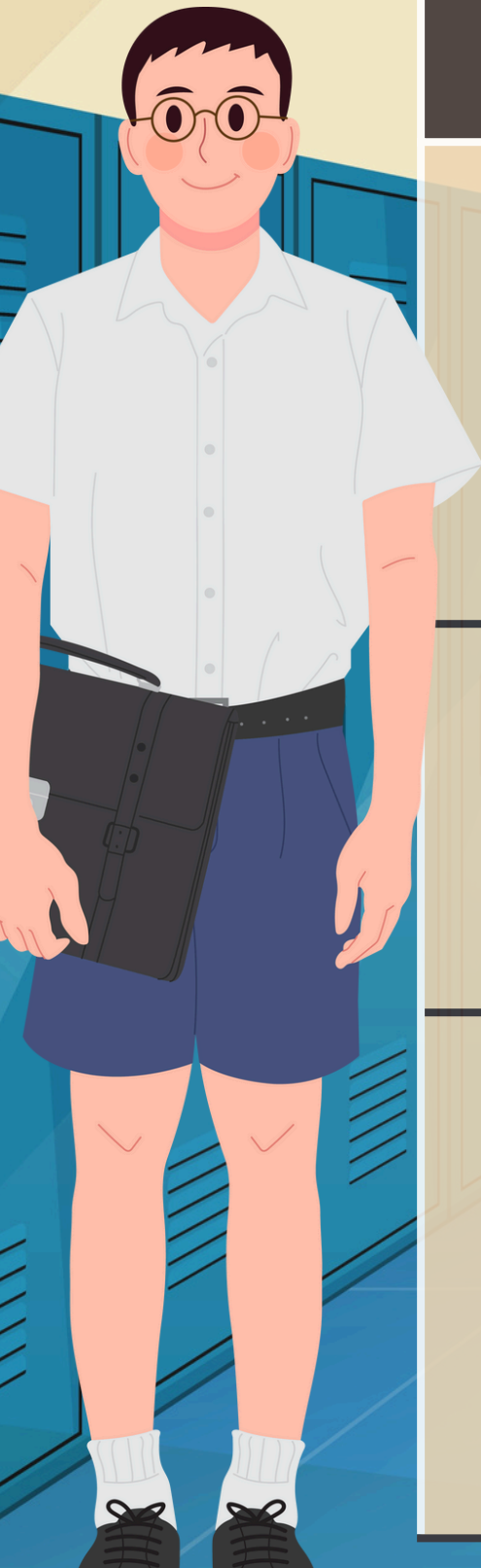
ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Створювати особисту методичну систему навчання школярів
предметам початкової школи, адаптувати її до різних умов
освітнього процесу, зокрема до специфіки вальдорфської
школи

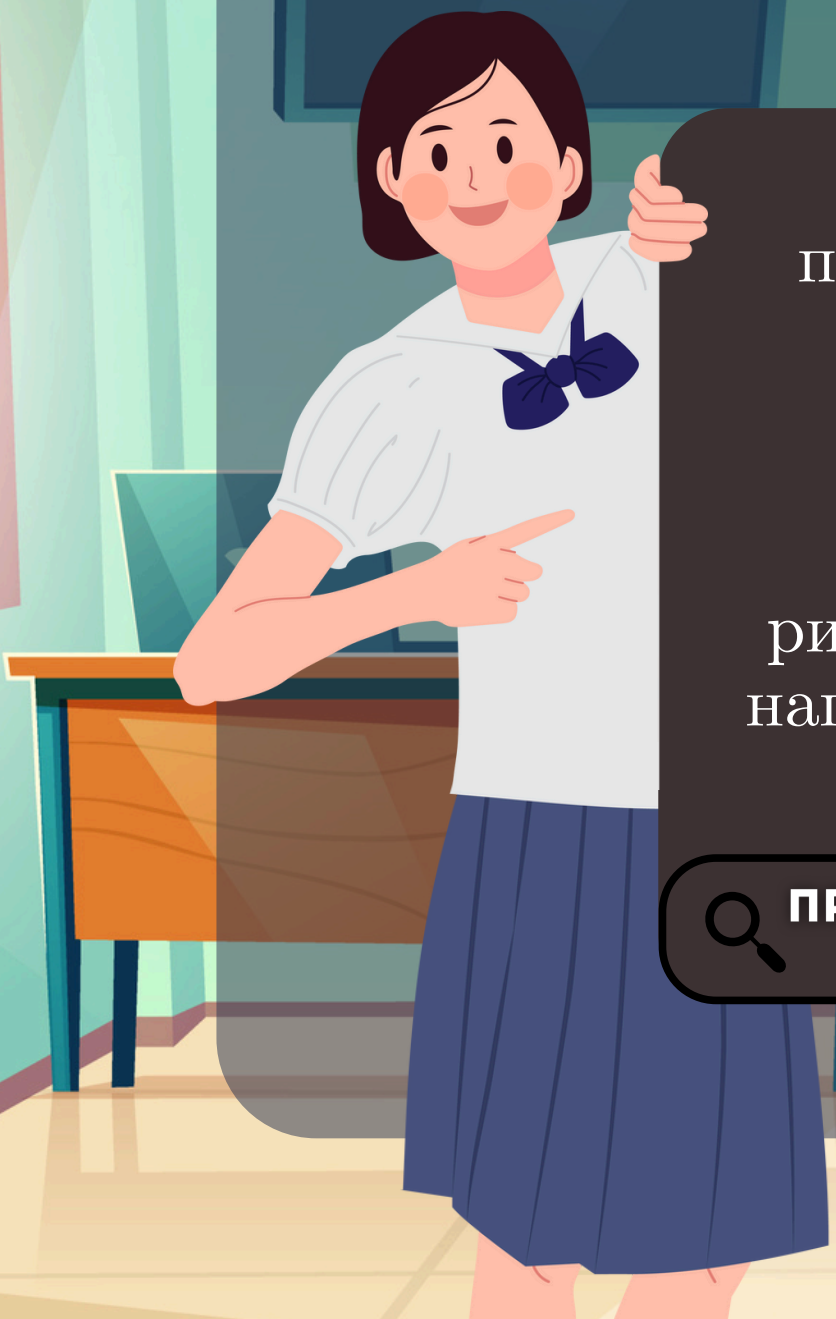
Моделюватизмист навчання, створювати та підтримувати
безпечне, ергономічне, інклюзивне освітнє середовище
початкових класів

Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну,
психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього
процесу, формувати спільноту учнів, в якій кожний відчуває
себе її частиною, зокрема в галузі інклюзивної освіти

Застосовувати інноваційні, зокрема вальдорфські, технології в
навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних,
нестандартних та невизначених ситуаціях

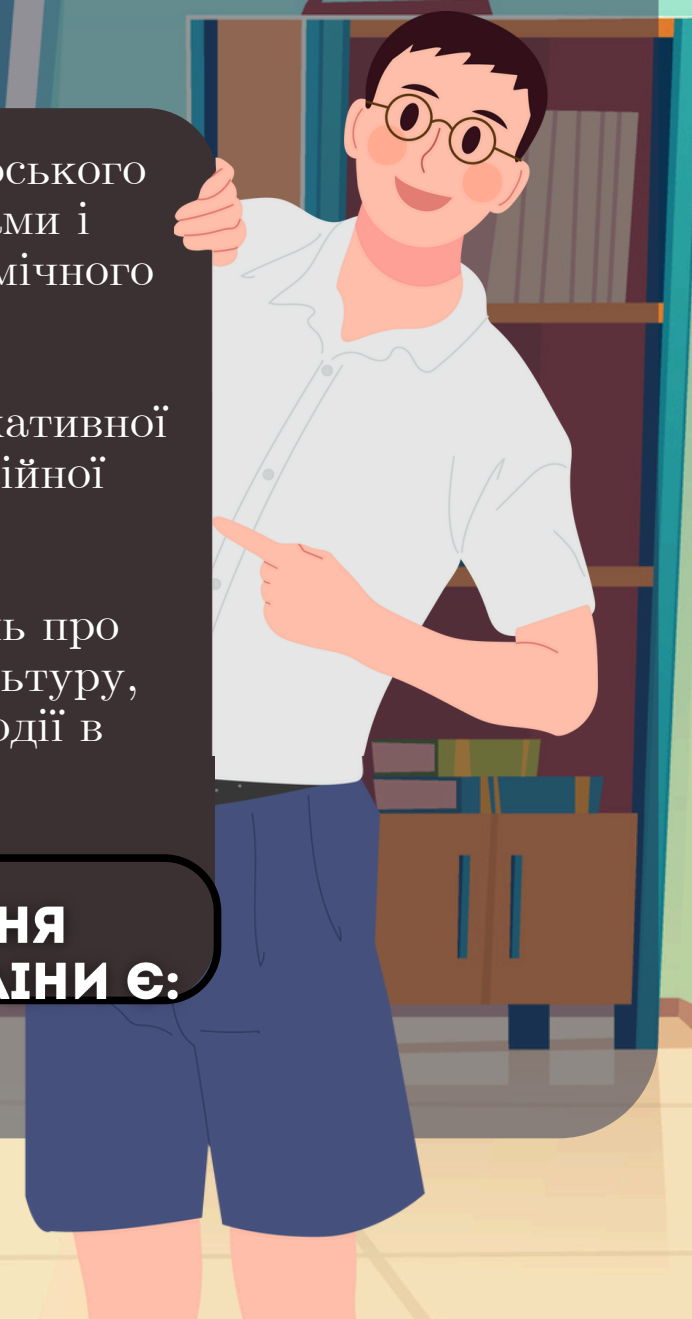
ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ВЧИТЕЛЯ

оволодіння нормами
правильного, красивого,
професійно
досконалого усного
мовлення вчителя,
ознайомлення з
риторичними законами та
напрацювання ораторських
навичок.

**ПРЕДМЕТОМ ВИВЧЕННЯ ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Є:**

-
- ✓ розкриття основних понять ораторського мистецтва, ознайомлення з видами і жанрами промов, вимоги до академічного красномовства;
 - ✓ формування в магістрантів комунікативної готовності до майбутньої професійної діяльності;
 - ✓ поглиблення й узагальнення знань про техніку мовлення, мовленнєву культуру, технології комунікативної взаємодії в освітньому процесі.

**МЕТОЮ ВИКЛАДАННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Є:**

ОСНОВНИМИ ЗАВДАННЯМИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ Є:

забезпечити достатню теоретичну базу, що розкриває загальні та спеціальні закономірності ораторського мистецтва;

ознайомити магістрантів із метою, завданнями і змістом провідних комунікативних концепцій, можливості комунікативної взаємодії всіх учасників освітнього процесу;

озброїти сучасними технологіями розвитку мовлення сучасного вчителя;

на базі засвоєних теоретичних знань розвивати в магістрантів творче мовлення, яке допоможе їм як найкраще реалізуватися в професійній діяльності;

підготувати магістрантів до впровадження найраціональніших методів і прийомів роботи з розвитку мовлення учнів;

ознайомити з передовим педагогічним досвідом роботи з розвитку професійного мовлення вчителів;

сформувати в магістрантів дослідницькі вміння, пізнавальні потреби й пізнавальний інтерес; уміння працювати з методичною літературою з даної проблематики для професійного самовдосконалення й усебічного розвитку особистості майбутніх фахівців;

розвивати креативність, усвідомлення професійної та особистісної значущості в оволодінні дослідницькими вміннями.

ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД ТА ПРАКТИКИ ПСИХО-СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ ТА ВЧИТЕЛІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

глибоке усвідомлення майбутніми педагогами сутності діяльнісного підходу як наскрізного в освітньому процесі початкової школи та оволодіння стратегіями його практичної реалізації у роботі з молодшими школярами, забезпечення неперервного професійного розвитку майбутніх учителів початкових класів з питань психосоціальної підтримки дітей, їхнього благополуччя в закладі освіти в умовах надзвичайних ситуацій.

МЕТОЮ ДИСЦИПЛІНИ Є:

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

розкрити суть діяльнісного підходу, його основну ідею впровадження в початковій школі;

озброїти майбутніх вчителів арсеналом інструментів діяльнісного навчання;

ознайомити студентів з діяльнісною інтеграцією та засадами її практичної реалізації в освітньому процесі школи I ступеня;

активізувати знання студентів щодо теоретико-методологічних засад проєктування в початковій школі;

забезпечити розвиток ціннісного ставлення педагогів до здійснення психосоціальної підтримки дітей, в умовах надзвичайних ситуацій, зокрема засобами навчання через гру;

удосконалити вміння здійснювати різноманітну та різномодальну психосоціальну підтримку розвитку та навчання дітей у закладі освіти, зокрема засобами навчання через гру, створювати безпечне ігрове освітнє середовище;

оглибити й розширити знання майбутніх педагогів з теорії і практики психології надзвичайних ситуацій, педагогіки гри, ефективних стратегій психосоціальної підтримки розвитку та навчання дитини в умовах надзвичайних ситуацій, зокрема засобами навчання через гру;

активізувати розвиток значущих професійних якостей майбутніх педагогів, у тому числі: психологічної стійкості, самоорганізації, рефлексії, агентності, мотивації до професійного самовдосконалення, самоменеджменту в умовах надзвичайних ситуацій.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в професійно-педагогічній та науково-пошуковій діяльності у сфері початкової освіти.

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-5. Здатність працювати автономно.

СК-1. Здатність усвідомлювати концептуальні засади, цілі, завдання, ціннісні основи, принципи функціонування системи освіти України мультикультурному світі. та поцінювати взаємозалежність людей і систем у сучасному глобальному

СК-2. Здатність спілкуватися академічною українською та іноземною мовами в усній та письмовій формах, використовувати різні стратегії комунікації, формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів.

СК-3. Здатність застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкових класів в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

СК-4. Здатність до педагогічного партнерства (наставництво, супервізія, інтервізія тощо), до формування спільноти учнів, в якій кожний відчуває себе її частиною, у тому числі в галузі інклюзивної освіти.

СК-5. Здатність організовувати та управляти, освітніми процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, співпраці з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.

СК-6. Здатність моделювати, проектувати та реалізовувати науково-експериментальну діяльність в системі початкової освіти в широких мультидисциплінарних контекстах, нових або незнайомих середовищах за наявності неповної чи обмеженої інформації.

СК-8. Здатність розповсюджувати, впроваджувати, оцінювати педагогічні інновації.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР 1. Критично осмислювати та інтегрувати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, ціннісні основи, принципи функціонування початкової освіти в Україні у перебігу розв'язання складних задач у широких мультидисциплінарних контекстах.

ПР 3. Застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.

ПР 4. Створювати особисту методичну систему навчання здобувачів початкової освіти предметів початкової школи, адаптувати її до різних умов освітнього процесу.

ПР 5. Організовувати та управляти робочими та освітніми процесами у складних, непередбачуваних умовах, що потребують нових стратегічних підходів, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.

ПР 6. Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу, формувати спільноту учнів, в якій кожний відчуває себе її частиною, у тому числі в галузі інклюзивної освіти.

ПР 7. Моделювати змісти навчання, створювати та підтримувати безпечне, ергономічне, інклюзивне освітнє середовище початкових класів.

ПР 10. Складати програму саморозвитку та самовдосконалення, обирати ефективний інструментарій, презентації результатів власної професійної діяльності, створювати власний професійний імідж, сприяти розвитку іміджу ЗЗСО.

ПР 11. Здійснювати обґрунтований вибір, ефективно розповсюджувати, впроваджувати, оцінювати педагогічні інновації.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ №1 «ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ»

Тема 1. Діяльнісний підхід у початковій школі: наскрізний вимір

Тема 7. Дієві інструменти підтримки благополуччя дітей в освітньому процесі початкової школи.

Тема 2. Діяльнісний підхід у початковій школі. Розставляємо акценти.

Тема 8. Нормативно-правові орієнтири організації освітнього процесу у початковій школі.

Тема 3. Креативне мислення в реаліях сучасного світу.

Тема 9. Професійний розвиток педагога: відкриваємо нові можливості.

Тема 4. Критичне мислення як ресурс сучасної людини.

Тема 10. Педагогічна професійна спільнота: від конкуренції до співпраці.

Тема 5. Дослідницька діяльність у освітньому просторі початкової школи.

Тема 11. Педагогіка партнерства в дії.

Тема 6. Освітній простір без кордонів.

Тема 12. Діяльнісний підхід як наскрізний в освітньому процесі початкової школи. Системність і цілісність.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ №2 «ПРАКТИКИ ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ ТА ВЧИТЕЛІВ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ»

Тема 1. Благополуччя і навчання дітей в умовах надзвичайних ситуацій.

Тема 2. Психосоціальна підтримка та гра.

Тема 3. Вплив стресу на благополуччя та навчання дітей.

Тема 4. Роль педагога у підтримці благополуччя дітей: шість ключових стратегій.

Тема 5. Створення безпечного освітнього середовища.

Тема 6. Підтримка позитивної поведінки.

Тема 7. Сприяння соціально-інтерактивному середовищу.

Тема 8. Підтримка позитивної поведінки.

Тема 9. Обговорення труднощів.

Тема 10. Додаткова підтримка.

Тема 11. Благополуччя педагогів.

СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

аналіз основних напрямів
реформування початкової
освіти в різних країнах світу у ХХІ
столітті та можливості використання
позитивного світового досвіду в
розбудові нової української школи.

 **МЕТОЮ ВИВЧЕННЯ
ДИСЦИПЛІНИ Є:**

XXI СТОЛІТТЯ АЛЕ,

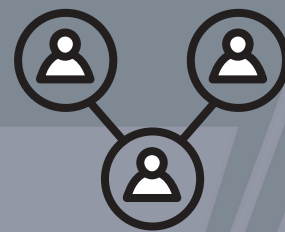
200 млн. дітей у
країнах, що
розвиваються,
вимушені
працювати щоб
вижити;

145 млн. дітей
віком 6-11 років,
серед яких 85 млн.
- дівчата, не
отримують освіти;

близько 885 млн,
дорослих (65% -
жінки) є
неграмотними.

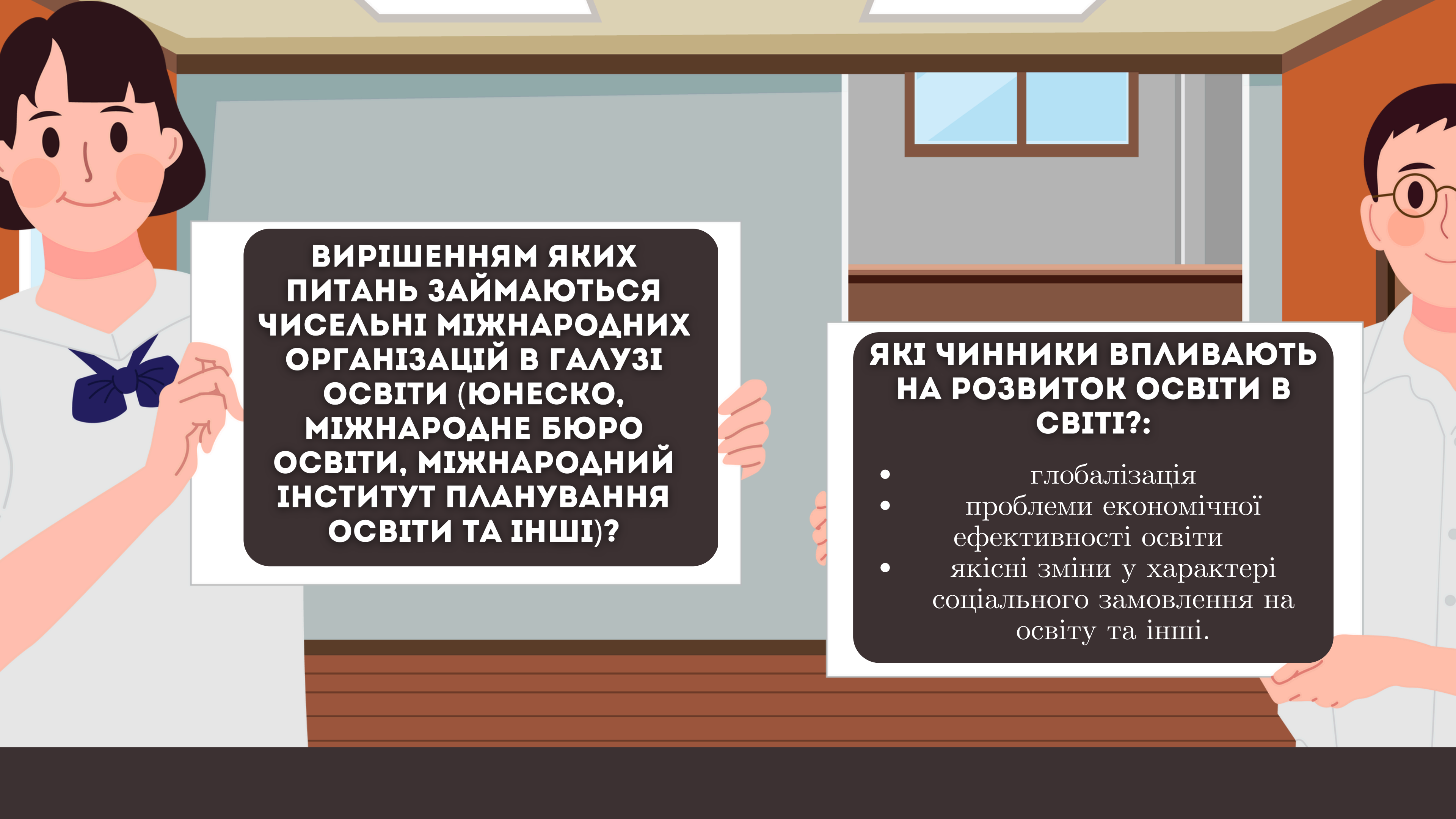
Які тенденції реформування
сучасних освітніх систем,
початкової освіти?

Як Україна реагує на
політичні, фінансові,
соціальні та інші виклики в
галузі освіти?

**ВІДПОВІДІ НА ЦІ ТА ІНШІ
ЗАПИТАННЯ ЗНАЙДЕТЕ,
ВИВЧАЮЧИ НАВЧАЛЬНУ
ДИСЦИПЛІНУ: «СВІТОВІ
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ»**

An illustration of a classroom setting. On the left, a girl with dark hair and a blue bow in her white shirt holds a sign. On the right, a boy with glasses and a white shirt holds another sign. The background shows a classroom with a desk, a window with two panes, and a doorway.

**ВИРІШЕННЯМ ЯКИХ
ПИТАНЬ ЗАЙМАЮТЬСЯ
ЧИСЕЛЬНІ МІЖНАРОДНИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ В ГАЛУЗІ
ОСВІТИ (ЮНЕСКО,
МІЖНАРОДНЕ БЮРО
ОСВІТИ, МІЖНАРОДНИЙ
ІНСТИТУТ ПЛАНУВАННЯ
ОСВІТИ ТА ІНШІ)?**

**ЯКІ ЧИННИКИ ВПЛИВАЮТЬ
НА РОЗВИТОК ОСВІТИ В
СВІТІ?:**

- глобалізація
- проблеми економічної ефективності освіти
- якісні зміни у характері соціального замовлення на освіту та інші.